

CONGRES
HELLENIQUE
DU QUEBEC

ΕΛΛΗΝΙΚΟ
ΚΟΓΚΡΕΣΣΟ
ΤΟΥ ΚΕΜΛΕΚ

Hommage à / Αφιέρωμα στον
NIKIFOROS VRETTAKOS

Musique / Μουσική: Nikos Kallitsis

Cantate à / Καντάτα στον Robert Oppenheimer
5 chansons symphoniques / 5 συμφωνικά τραγούδια

Ensemble Sinfonia de Montréal
Ensemble Vocal Polymnie
Chorale Chroma Musika / Socrates

Chef / Μουσική Διεύθυνση: Louis Lavigueur
Soprano / Σοπράνο: Maria Diamantis
Baryton / Βαρύτονος: Marc Boucher
Ténor / Τενόρος: Dimitris Ilias

Vendredi / Παρασκευή 20 novembre 2009 à 20h
Église St-Jean Baptiste

COMMUNAUTÉ HELLENIQUE DE MONTRÉAL
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΜΟΝΤΡΕΑΛ

LACONIAN FORUM

ORGANIZATION
ÉPOQUE

Montréal

Université
de Montréal

La Communauté Grecque
Orthodoxe de Laval

Panarmonia
ATELIER MUSICAL

La Ville de Montréal est fière de soutenir un nouvel événement musical de qualité, organisé à la fois pour promouvoir la paix et pour soutenir deux grands établissements scolaires grecs de la région montréalaise.

Pour ce concert-bénéfice, l'Ensemble vocal Polymnie de Longueuil et l'Ensemble Sinfonia de Montréal dirigé par Louis Lavigueur se lancent dans une « première » artistique, avec le concours de Maria Diamantis et Dimitri Ilias, deux grands artistes lyriques.

Le choix d'une œuvre dédiée « À Robert Oppenheimer », par le compositeur Nikos Kallitsis et le poète Nikiforos Vrettakos, est à lui seul un symbole. Je m'en réjouis puisque la Ville de Montréal milite de longue date pour la paix, notamment avec l'application de sa Charte montréalaise des droits et responsabilités, et sa participation active au sein de l'Association des maires pour la Paix, fondée à Hiroshima.

Je félicite le Congrès hellénique du Québec pour cette belle initiative. Son engagement, en collaboration avec d'autres organismes, est un apport précieux pour la communauté grecque et la diffusion des arts à Montréal.

Montréal is proud to support an exceptional musical event designed to promote peace and to assist two major Greek educational institutions in Greater Montréal.

For this benefit concert, the Ensemble vocal Polymnie de Longueuil and the Ensemble Sinfonia de Montréal conducted by Louis Lavigueur are embarking on an artistic "first" in collaboration with Maria Diamantis and Dimitri Ilias, two outstanding opera singers.

The selection of a work entitled "À Robert Oppenheimer" by composer Nikos Kallitsis and poet Nikiforos Vrettakos, conveys great meaning in and of itself. I am pleased because the city has long been working for peace, particularly through its adoption of the *Montréal Charter of Rights and Responsibilities* and its active participation in the Association of Mayors for Peace, established in Hiroshima.

I would like to congratulate the Hellenic Congress of Quebec for this excellent initiative. Its efforts, in conjunction with those of other organizations, represent an invaluable contribution for the Greek community and for presentation of the arts in Montréal.

Gérald Tremblay
Maire de Montréal
Mayor of Montréal

Νικηφόρος Βρεττάκος

Ο Νικηφόρος Βρεττάκος γεννήθηκε στις Κροκεές της Λακωνίας το 1912. Μετά τις γυμνασιακές του σπουδές εγκαταστάθηκε στην Αθήνα για να σπουδάσει νομικά. Τον έχασε, όμως, γρήγορα η «θέμιδα», γιατί τον έπιασε στα δίχτυα της η λογοτεχνία και κυρίως η ποίηση. «Δεν ήταν καμωμένος για δικηγόρος αλλά για ποιητής», γράφει ο Γιάννης Κορδάτος. Από το 1942 ως το 1944 συμμετείχε ενεργά στην Εθνική Αντίσταση, οργανώθηκε στο ΕΑΜ και γράφτηκε στο ΚΚΕ. Σταδιοδρόμησε ως ιδιωτικός υπάλληλος και ως δημοσιογράφος από το 1947.

Το 1948 γνωρίστηκε με τον Άγγελο Σικελιανό, φίλο του μέχρι το τέλος της ζωής του. Το 1958, μετά το ταξίδι του στη Ρωσία κυκλοφόρησε το βιβλίο του Ο ένας από τους δύο κόσμους, με αφορμή το οποίο κατηγορήθηκε (μαζί με τους Γιάννη Ρίτσο και Μάρκο Αυγέρη) για παράβαση του Ν.509. Το 1949 εξέδωσε το λυρικό δοκίμιο Δυο άνθρωποι μιλούν για την ειρήνη του κόσμου, εξαιτίας του οποίου διαγράφηκε από το ΚΚΕ και απομακρύνθηκε από το

περιοδικό Ελεύθερα Γράμματα, στο οποίο ήταν τότε διευθυντής. Στα χρόνια της δικτατορίας βρέθηκε έξω, απ' όπου βοήθησε με όλες τις δυνάμεις του για την ανάσταση και πάλι της Δημοκρατίας στη χώρα μας.

Ο Βρεττάκος είναι γεννημένος ποιητής. Τιμημένος δύο φορές με το Κρατικό Βραβείο Ποίησης, έχει κατακτήσει τη θέση του στη νέα ποίηση, και θεωρείται ως ένας από τους κορυφαίους εκπροσώπους της μεταπολεμικής κοινωνικής ποίησης.

Ο Βρεττάκος είναι πολιτικά στρατευμένος στην αριστερά, αλλά μένει πάντα ελεύθερος άνθρωπος και δεν διστάζει, πολλές φορές να πει τη γνώμη του για τα παραστρατήματα της παράταξής του. Το πηγαίο θρησκευτικό αίσθημα που διαχέεται σ' ολόκληρη την ποίησή του, δίνει στην αγωνιστική του διάθεση μία δραματική έξαρση, γιά έναν καλύτερο κόσμο, για μία ειρηνική συμβίωση, για μια κοινωνική δικαιοσύνη και ισότητα. Τραγουδύησε, όσο κανείς άλλος την ειρήνη και την αγάπη, και συνεχίζει να μάχεται αδιάκοπα για τα ιδανικά του με μιάν αγνότητα κι ένα γνήσιο ανθρωπισμό, που βαθύτατα μας συγκινεί.

Ο Νικηφόρος Βρεττάκος μπορεί να θεωρηθεί ο πολυγραφότερος της γενιάς του. Εξέδωσε πάνω από 15 ποιητικές συλλογές, και αρκετά πεζά έργα. Σε όλα αυτά, τα έργα του, τη λυρική ευφορία συντροφεύει πάντα η ποιητική ευαισθησία, που δείχνει την ψυχική του ευπάθεια και τον βαθύτατο ανθρωπισμό του, μα σύγχρονα και την αγανάκτησή του στην κάθε κοινωνική αδικία της εποχής μας.

Η αγάπη του ποιητή προς τη γενέθλια γη, που αποτελεί και την ανεξάντλητη δεξαμενή των εμπνεύσεών του «δεν αποτελεί υπερβολή - όπως σημειώνει ο Μ.Γ. Μερακλής - αλλά δείχνει την απέραντη αγάπη του προς τη γενέτειρα και γενικότερα την Ελλάδα, όπου οι άνεμοι του άγονου κοσμοπολιτισμού, τείνουν να ξεστρατίσουν τον άνθρωπο, απ' ότι ευγενέστερο (ήθη, έθιμα, παραδόσεις κλπ.) γέννησε αυτός ο τόπος και που αποτελεί το ιδιαίτερο εθνικό χαρακτηριστικό και το αληθινό νόημα της ζωής μας».

Τιμήθηκε με το Πρώτο Κρατικό Βραβείο Ποίησης (1940, 1956, 1982), το βραβείο Ουράνη της Ακαδημίας Αθηνών (1974), το βραβείο Knocken και το βραβείο της Εταιρείας Σικελικών Γραμμάτων και Τεχνών (1980), το Αριστείο Γραμμάτων από την Ακαδημία Αθηνών (1982), το βραβείο του τίμιου Σταυρού του Απόστολου και Ευαγγελιστού Μάρκου από του Πατριαρχείο Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής (1984), το μετάλλιο Χρυσός Πήγασος της Πανελληνίας Ενωσης Λογοτεχνών (1989), καθώς και με το βραβείο της Ακαδημίας Αθηνών, της οποίας έγινε μέλος το 1989. Πέθανε στην Αθήνα το 1991.

Nikiforos Vrettakos

Nikiforos Vrettakos est né en 1912 à Krokees, en Laconie. Après ses études collégiales, il s'établit à Athènes en vue d'étudier le droit. Toutefois, la déesse Thémis ne pourra le garder sous son emprise, à mesure qu'il se passionne pour la littérature et, plus particulièrement, la poésie. « Il n'était pas fait pour devenir avocat, mais poète », écrit Giannis Kordatos. De 1942 à 1944, il prend activement part à la Résistance nationale, il s'enrôle dans l'EAM (Front national de libération) et devient membre du KKE (Parti communiste grec). Il fait carrière dans le privé et, à partir de 1947, il devient journaliste.

En 1948, sa rencontre avec le poète Angelos Sikelianos marque le début d'une grande amitié. En 1958, après son voyage en Russie, paraît son livre *L'un des deux mondes* (en grec), qui lui vaudra d'être condamné pour violation de la loi N.509 (en même temps que Giannis Ritsos et Markos Avgeris). En 1949, l'essai lyrique *Deux hommes discutent de la paix dans le monde* (en grec) est lancé. À cause des propos qu'il y tient, il se fait expulser du KKE et écarté de son poste de directeur du périodique *Elefthera Grammata* (Lettres libres). Durant les années sombres de la dictature, il est à l'étranger. Il s'investit totalement et lutte corps et âme pour le rétablissement de la démocratie en Grèce.

Vrettakos est né poète. À deux reprises, il a été honoré du Prix National de Poésie. Il a conquis sa place au sein de la poésie moderne et est considéré comme un des grands représentants de la poésie sociale d'après-guerre.

Si, de par son engagement, Vrettakos évolue à gauche de l'échiquier politique, il n'en demeure pas moins un homme libre. À plusieurs reprises, il n'hésitera pas à exprimer son opinion sur les écarts commis par sa famille politique. Le sentiment religieux spontané qui se répand dans toute sa poésie donne à son caractère de combattant un élan dramatique vers un monde meilleur, une cohabitation pacifique, une justice et une égalité sociales. Comme nul autre, il a chanté la paix et l'amour, et il poursuit sa lutte incessante pour ses idéaux avec une pureté et un authentique humanisme qui nous touchent profondément.

Nikiforos Vrettakos peut être considéré comme l'écrivain le plus prolifique de sa génération. Il a publié plus de 15 recueils de poésie et de nombreux ouvrages en prose. Dans toutes ses œuvres, sa fécondité lyrique est imprégnée de sensibilité poétique et d'un profond humanisme, de même que d'indignation envers toutes les injustices sociales de notre époque.

L'amour du poète pour sa terre natale, qui constitue la source inépuisable de son inspiration, « n'est pas une hyperbole — comme le souligne M. G. Meraklis —, mais la preuve de son amour immense pour la terre qui l'a vu naître et de façon plus générale pour la Grèce, où les vents du cosmopolitisme stérile tendent à faire dévier l'homme de tout ce que ce pays a fécondé de noble et généreux (us, coutumes, traditions et autres) et qui constitue le caractère national particulier et le sens réel de notre vie ».

Il a été honoré du premier Prix National de Poésie (1940, 1956, 1982), du Prix Ouranis de l'Académie d'Athènes (1974), du Prix Knocken et du Prix de L'Hétairia Sikelikon Grammaton kai Technon (1980), de l'Aristio Grammaton de l'Académie d'Athènes (1982), du Prix de la Croix d'honneur du prophète et évangéliste Marc du Patriarcat d'Alexandrie et de toute l'Afrique (1984), de la médaille Chrysos Pigasos de l'Union hellénique de littérature (1989), et finalement du Prix de l'Académie d'Athènes, dont il est devenu membre en 1989. Il est mort à Athènes en 1991.

¹ Déesse représentée les yeux bandés avec une balance et une épée dans les mains. Elle personnifie l'ordre établi et les lois qui régissent la justice.

ΠΡΟΓΡΑΜΑ – PROGRAMME

- Καντάτα στον Ρόμπερτ Οπενχάιμερ – Cantate à Robert Oppenheimer

Ensemble Sinfonia de Montréal
Ensemble Vocal Polymnie de Longueuil
Louis Lavigueur, διευθυντής ορχήστρας - chef
Marc Boucher, βαρύτονος – baryton

Νίκη, Βροχία

- Επιστροφή στο βουνό - Retour dans la montagne
 - Οι δρόμοι χόρευαν - Les chemins dansaient
- Μαζεύω τα πεσμένα στάχια - Je ramasse les épis tombés
 - Της Σπάρτης οι πορτοκαλιές - Les orangers de Sparte
 - Αγάπη – Amour

Ensemble Sinfonia de Montréal
Chorale des enfants Chroma Musika/Socrates
Louis Lavigueur, διευθυντής ορχήστρας – chef
Maria Diamantis, soprano – υψίφωνος
Dimitris Ilias, ténor – τενόρος

ΣΤΟΝ ΡΟΜΠΕΡΤ ΟΠΕΝΧΑΪΜΕΡ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΣΟΛΙΣΤ

Ρόμππερτ Οπενχάϊμερ, είμαι ένας δραπέτης της Γης
κι' έχω μεσ'την καρδιά μου, ανθρώπους απ'όλα τα
έθνη της Γης
σας τους έφερα, Ρόμππερτ Οπενχάϊμερ.
Οι φωνές τους γυρίζουνε μέσα στον ύπνο σας
και κρέμονται σαν κλωστές κεραυνού, κόβονται
απότομα
σπαθίζοντας στα μάτια σας, το παράπονο του
αδερφού σας

ΧΟΡΩΔΙΑ ΡΟΜΠΕΡΤ ΟΠΕΝΧΑΪΜΕΡ

Χτυπάμε την πόρτα σας και περνάμε ένας- ένας
και πάλι γυρίζουμε και πάλι περνάμε
ουρές ατέλειωτες μετρήστε να ξέρετε
πόσες ψυχές προορίσατε για θάνατο.
Τα μάθαμε όλα, πως φτιάξατε ένα κελί από τύψεις
και κλειστήκατε μέσα
πως περνάτε τις μέρες σας κλαίγοντας
πως το κορμί σας ταραζέτε τώρα
σαν χωματόλοφος σε ώρα σεισμού
τι γυρεύετε τώρα, τα μάθαμε όλα.
τι θέλετε τώρα Ρόμππερτ Οπενχάϊμερ.
Αδιάφορο εμείς ήρθαμε να χορέψουμε
σαν από χρέος θεϊκό, ήρθαμε να σας βασανίσουμε
γιατί ο κόσμος είναι όμορφος κι'ο ουρανός στάζει φως
κι'εσείς σημάδεψατε στην καρδιά την ημέρα του
κόσμου

ΣΟΛΙΣΤ ΚΑΙ ΧΟΡΩΔΙΑ

Δεν σας μιλώ από ένα άλλο αστέρι σας
και σας μιλώ απ'το παράθυρο του αδερφού σας
έχω μπει στη ψυχή σας και περπατώ πέρα δώθε
τα σκουριασμένα μου παπούτσια βουλιάζουν
τα καρφιά τους βουλιάζουν ματώνουν τα νεύρα σας
ενώ ένα κοπάδι σκυλιά έχουν πέσει πάνω σας
και δεν είναι να τα διώξει κανείς
προς τα που μπορείτε να φωνάξετε
ποιος άνεμος θα πάρει τη φωνή σας

À ROBERT OPPENHEIMER

PREMIÈRE PARTIE

SOLISTE :

Robert Oppenheimer, je suis un rescapé de la Terre
et j'ai dans le cœur des hommes de toutes les nations
je vous les amène, Robert Oppenheimer.
Leurs cris reviennent troubler votre sommeil
et sont suspendus comme des fils de foudre, qui
soudain se coupent
et vous dardent les yeux, la plainte de votre frère.

CHŒUR : ROBERT OPPENHEIMER

Nous frappons à votre porte et rentrons un à un
et nous revenons et rentrons de nouveau
des files interminables comptez pour voir
combien d'êtres humains vous avez envoyés à la
mort.
Nous savons que vous vous êtes fait une cellule de
remords
et que vous vous y êtes renfermé
que vous passez votre temps à pleurer
que maintenant vous tremblez de tous vos membres
comme un tertre secoué par un tremblement de terre
ce que vous cherchez maintenant nous l'avons appris
que voulez-vous maintenant, Robert Oppenheimer.
Qu'importe, nous sommes venus danser
comme par devoir divin, nous sommes venus vous
tourmenter
car le monde est beau et le ciel ruisselle de lumière
et vous vous avez visé en plein cœur le jour du monde

SOLISTE ET CHŒUR :

Je ne vous parle pas d'un autre des astres à vous
je vous parle de la fenêtre de votre frère
je suis entré dans votre âme et je m'y promène de
long en large
mes souliers éculés s'enfoncent
leurs clous s'enfoncent vous mettent les nerfs en
sang
alors qu'une meute de chiens vous assaillent
et personne n'est là pour les chasser
dans quelle direction crier
votre voix quel vent va l'emporter

ποιο ζώο θα βοσκήσει κοντά σας
Ρόμπερτ Οπενχάϊμερ
ο ουρανός και η καρδιά σας απέκλεισαν

ΣΟΛΙΣΤ

Περιμέναμε να δούμε
τον λαμπαδηδρόμο που θά 'βγαине
απ'τον σκοτεινό δρόμο του αιώνα μας
κρατώντας στο χέρι του ένα φως σα γαρύφαλλο .

ΧΟΡΩΔΙΑ

Κί'εσείς γίνατε θάνατος γίνατε τρόμος

ΣΟΛΙΣΤ

Ούτε ένα φύλλο καινούργιο στην χλωρίδα του κόσμου
ούτε καν μια φλεβίτσα νερού στη μεγάλη σαν πεδιάδα
παλάμη σας

ΧΟΡΩΔΙΑ

Τι το κάνατε το ακριβό σας κοίτασμα
πως χαθήκατε φίλε Οπενχάϊμερ

ΣΟΛΙΣΤ

Εμείς το γνωρίζαμε χωρίς ένα δέκατο αγάπης
φυτεμένης σαν ένα τριαντάφυλλο σε μια ποσότητα
δύναμης, χωρίς μια πνοή που να δίνει φυσιογνωμία
στη λάσπη ο ουρανός τούτος θα έπεφτε πάνω μας.

ΧΟΡΩΔΙΑ

Πως τολμήσατε πως τολμήσατε.
Από μας και για μας ξεκινούν οι οδοί και τα έργα του
σύμπαντος
πως τολμήσατε φίλε χωρίς εντολή χωρίς συγκατάθεση
Χωρίς συγκατάθεση είσαστε όλοι παράνομοι κάτω
απ'τον ήλιο.

ΣΟΛΙΣΤ ΚΑΙ ΧΟΡΩΔΙΑ

Δεν σας φτάναν οι αριθμοί για την εξίσωση της
αλήθειας
δεν είχατε δάχτυλα να μετρήσετε
Περιμέναμε να δούμε
Εμείς το γνωρίζαμε τα χέρια μας κάποτε
θα γιόμιζαν όλον αυτό τον ορίζοντα
θ'άρμεγαν όλες τις θηλές ουρανού.

quel animal va paître à vos côtés
Robert Oppenheimer
le ciel et le cœur vous ont rejeté.

SOLISTE :

Nous attendions pour voir
le porte-flambeau qui allait venir
de la voie obscure de notre siècle
tenant à la main une lumière tel un œillet

CHŒUR :

Et vous êtes devenu la mort devenu la terreur

SOLISTE :

Pas même une feuille nouvelle dans la flore du monde
pas même un mince filet d'eau dans votre paume à la
grandeur d'une plaine

CHŒUR :

Qu'avez-vous fait de votre cher gisement
comment donc vous êtes-vous fourvoyé cher Oppen-
heimer

SOLISTE :

Nous le savions nous que sans un atome d'amour
planté comme une rose sur une masse d'énergie
sans un souffle pour donner forme à la glaise
ce ciel allait nous tomber sur la tête.

CHŒUR :

Comment avez-vous osé comment avez-vous osé
C'est de nous et pour nous que partent les voies et les
travaux de l'univers
comment avez-vous osé l'ami sans mandat sans
assentiment
Sans consentement vous êtes tous des hors la loi
sous le soleil.

SOLISTE :

Les chiffres ne vous suffisaient pas dans l'équation de
la vérité
vous n'aviez pas de doigts pour compter
Nous nous le savions nos mains autrefois
auraient rempli tout cet horizon
auraient pu traire toutes les mamelles du ciel.

ΧΟΡΩΔΙΑ

Εμείς το γνωρίζαμε
το φως και το σκότος περιμένουν χωριστά το καθένα
τους
το φως περιμένει το χέρι μας το σκότος το λάθος μας
κι'έτσι γίνετε θάνατος γίνετε τρόμος.

ΣΟΛΙΣΤ

Μέρες και νύχτες ζυμώνετε τον ουράνιο πυλό σας
κι'εμείς περιμέναμε αχτίνες ωραίες παντοδύναμες .

ΧΟΡΩΔΙΑ

Πως σας διέφυγε.
Σε τι θα ωφελούσε ν' αφήσουμε τώρα την καρδιά μας
αδέσποτη
σε τι θα ωφελούσε να κάτσουμε δίπλα σας αντίκρου
στον σύμπαν
Ο πόνος ξεχείλισε τα σκέπασε όλα
τα πράγματα έχουν τη δική τους φωνή
Ρόμπερτ Οπενχάϊμερ
ο ουρανός και η καρδιά σας απέκλεισαν

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΟΛΙΣΤ

Προσέξτε με : είμαι αυτός που επέζησε
φίλε Οπενχάϊμερ
Τα χέρια μου τα πόδια μου τα 'χω ξεθάψει
απ' τη Χιροσίμα
Τα χείλη μου γινήκαν σκόνη και πέσανε
μόνο το στόμα μου έμεινε ν' ανοιγοκλείνει.
Τ' άσπρο μου σαν ασβεστωμένο πρόσωπο
δεν μπορεί πια να κλάψει να γελάσει να 'χει ένα όνομα
Δεν μπορεί πια Ρόμπερτ. Κοίταξέ με καλύτερα
δυσκολεύεσαι ακόμα?

Ρόμπερτ δεν με γνώρισες
είμαι εγώ ο αδερφός σας.

ΧΟΡΩΔΙΑ

Προσέξτε με είμαι αυτός που σας ζύμωσα
το ψωμί σας και το ξέρατε.
Σας ύφανα σας έχτισα τ' αργαστήρι σας
να ψάχνετε τον ήλιο
ήλιο.

CHŒUR :

Nous nous le savions
la lumière et l'ombre attendent séparément leur tour
la lumière attend notre main l'ombre notre erreur
et c'est ainsi que vous êtes devenu la mort devenu la
terreur.

SOLISTE :

Jour et nuit vous pétrissiez votre argile céleste
et nous nous attendions des rayons éclatants tout-
puissants

CHŒUR :

Comment cela vous a-t-il échappé
À quoi servirait de laisser notre cœur sans maître
à quoi servirait de nous asseoir à vos côtés devant
l'univers
La douleur déborde elle a tout inondé
les choses ont aussi leur voix propre
Robert Oppenheimer
le ciel et le cœur vous ont rejeté

DEUXIÈME PARTIE

SOLISTE :

Regardez-moi bien : je suis le rescapé
cher Oppenheimer
Mes mains mes pieds je les ai exhumés
d'Hiroshima
Mes lèvres sont devenues cendres et sont tombées
seule ma bouche remue encore
Mon visage blanchi à la chaux
ne peut désormais ni pleurer ni rire ni porter de nom
Il ne le peut plus Robert. Regarde-moi bien
n'éprouves-tu pas quelque malaise ?

Robert tu ne me reconnais pas
c'est moi votre frère.

CHŒUR :

Regardez-moi bien je suis l'ouvrier
qui a pétri votre pain
qui vous a vêtu
qui a construit votre laboratoire
pour que vous puissiez recréer le soleil
et vous le saviez.

ΣΟΛΙΣΤ

Εσείς αντί να παρακάμψετε την νύχτα
να φυλαχτείτε από τη Σκύλα και τη Χάρυβδη,
αφήσατε ανοιχτές όλες τις πόρτες
και μαστορεύατε μες το σκοτάδι.

ΧΟΡΩΔΙΑ

Για να σας κάνουμε σιωπή πατούσαμε στα νύχια
να στοχάζεστε άνετα, να μελετάτε τον ήλιο,
να ψάχνετε το βάθος του κόσμου

ΣΟΛΙΣΤ

Κι' εσείς γίνατε θάνατος γίνατε τρόμος.

ΧΟΡΩΔΙΑ

Μάνα, τα μάτια μου, τα χέρια μου, το στόμα μου, το
πρόσωπο

ΣΟΛΙΣΤ

Μάρτυρας τ' άγριο τούτο πένθος που επικάθεται
πάνω στον πλανήτη μας.
Που περνά μέσα στις ακτίνες του ήλιου και τις
συννεφιάζει
που το σηκώνουμε και μας γονατίζει
που αν δοκιμάσεις να το πεις σου σκίζει τη φωνή
που αν δοκιμάσεις να το γράψεις σου σκορπίζει τα
δάχτυλα
που πέφτει σαν μια τσεκουριά μέσα στους αιώνες
Ρόμπερτ Ρόμπερτ Ρόμπερτ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ ΧΟΡΩΔΙΑ

Τι να σας κάνουμε,
που να σας κρύψουμε
όπου σας βάλει κανείς, σαν πύργος πανύψηλος
θα κρύβετε τον ήλιο.
Δεν είναι στο χέρι μας, δεν υπάρχει πια δέντρο
να κρυφτείτε στη ρίζα του
η στέγη του σύμπαντος δεν θα σας ήθελε.
Εμείς άνθρωποι απλοί που ο θεός μας γυρίζει τα
φύλλα των ημερών μας
εμείς που αγαπάμε το χώμα και το σύννεφο τ'
ουρανού
εμείς άνθρωποι απλοί σας εγκαλούμε.

SOLISTE :

Vous au lieu d'écartier la nuit
de vous garder de Charybde et de Scylla
vous avez laissé ouvertes toutes les portes
et vous avez opéré dans l'obscurité

CHŒUR :

Pour respecter votre silence nous marchions sur la
pointe des pieds
pour vous permettre de réfléchir à votre aise,
d'étudier le soleil,
de scruter les profondeurs du monde

SOLISTE :

Et vous êtes devenu la mort devenu la terreur

CHŒUR :

Bonne mère, mes yeux, mes mains, ma bouche,
mon visage

SOLISTE :

Témoin ce deuil atroce qui accable
notre planète
Qui pénètre les rayons du soleil et les assombrit
que nous portons et qui nous atterre
si tu tentes de le dire il te brise la voix
si tu tentes de l'écrire il te paralyse les doigts
qui tombe comme une cognée dans l'éternité
Ah ! Robert Robert Robert

TROISIÈME PARTIE CHŒUR :

Qu'allons-nous faire de vous, où vous mettre
où vous cacher
où qu'on vous mette, telle une tour géante
vous allez cacher le soleil.
Nous n'y pouvons plus rien, il n'y a plus d'arbre
qui puisse vous cacher dans ses racines
la calotte du ciel ne voudrait pas de vous.
Nous pauvres humains dont Dieu tourne les pages
de nos jours
nous qui aimons la terre et les nuages du ciel
nous simples mortels nous vous assignons à
comparaître.

ΣΟΛΙΣΤ

Δεν έτυχε να σκεφτείτε ποτέ με πόσα δάκρια
φτιαχτήκαν οι κήποι του κόσμου
δεν έτυχε να σταθείτε ποτέ
αντίκρυ στο θαύμα του χεριού του αδερφού σας
Πώς σας διέφυγε Οπενχάϊμερ ο άνθρωπος

ΧΟΡΩΔΙΑ

Ολόρθος πάνω στη μοιραία σου πέτρα
έκπνυτε βασιλιά στο μεγάλο σταυροδρόμι του
λάθους
κοίταξε έχεις δεξιά σου τον άνθρωπο
ζερβά σου τον ήλιο ενώπιος ενώπιω.
Κοίταξέ με στα μάτια μη σκύβεις το πρόσωπο
θα μ' ακούσετε τώρα που δεν θα μπορείτε
να κρυφτείτε πίσω από τίποτε.

ΣΟΛΙΣΤ

Δεν έτυχε ν' ακούσετε ποτέ που σας φώναζε κάποιος
δεν έτυχε ν' ακούσετε ποτέ τη φωνή της αγάπης.

ΧΟΡΩΔΙΑ

Έκρυβα μέσα μου πολλά σεντόνια τρυφερότητας
τόσα που αρκούσαν για όλες τις αποκαθλώσεις
να κατεβάζω απ' τα ύψη του τον γίγαντα αδερφό
με τα χέρια κρεμασμένα σε μεγάλες φτερούγες
με πεσμένο στον ώμο μου το ματωμένο πρόσωπο.
Να τον ξαπλώνω στα μπράτσα μου
και να τον περπατώ πέρα δώθε.
Σα νά'μουν η στοργή της γης προς τα γλυκύτατα της
τέκνα.
να στρώνω τα μαλλιά του και να του ψιθυρίζω
λόγια που δεν μπορεί κανείς να τα μιλήσει
αν δεν τα δώσει μαζί με όλη τη ψυχή του.

SOLISTE :

Il ne vous est jamais arrivé de penser combien il a
fallu de larmes
pour faire les jardins du monde
il ne vous est jamais arrivé de vous arrêter
devant la merveille de la main de votre frère
Comment l'homme a-t-il pu vous échapper
Oppenheimer

CHŒUR :

Debout sur ton fatal rocher
monarque déchu au grand carrefour de l'erreur
regarde tu as à ta droite l'homme
à ta gauche le soleil face à face.
Regarde-moi bien dans les yeux sans baisser la tête
vous allez maintenant m'écouter sans pouvoir
vous cacher derrière quoi que ce soit.

SOLISTE :

Il ne vous est jamais arrivé d'entendre quelqu'un
vous appeler
il ne vous est jamais arrivé d'entendre la voix de
l'amour

CHŒUR :

Je recélais en moi bien des suaires de tendresse
en nombre suffisant pour toutes les descentes de
croix
pour descendre de sa hauteur mon frère géant
aux bras pendants comme de grandes ailes
le visage ensanglanté gisant sur mon épaule
Le prendre dans mes bras
et le mener deci delà
Comme si j'étais la tendresse de la terre pour ses
très doux enfants
lisser ses cheveux et lui murmurer
des paroles que personne ne peut prononcer
sans y mettre toute son âme.

ΣΟΛΙΣΤ

Ρόμπερτ Οπενχάϊμερ, σήκω πάνω κατηγορούμενε
καταδικάστηκες, να κρίνεσαι υπόδικος
ως το τελευταίο λυκόφως

ΧΟΡΩΔΙΑ

Τι να τις κάνουμε τις μαρτυρίες
Την έχουμε εδώ την απολογία σας.
Μας την είπατε την αλήθεια σας
την έχουμε εδώ την απολογία σας.
Συννεφίες αναμμένες γυρίζουν ζητώντας
κερασιές ανθισμένες και πόλεις αμέριμες
παιδιά που παίζουν σε πάρκα σε λιβάδια.
Προτιμώ την αγωνία της πόρνης
την αγωνία του ληστή την αγωνία των ιερόσυλων
που ασφαλώς ο Κύριος
θα τους περάσει στη βασιλεία των ουρανών.
χωρίζοντας τα πρόβατα από τα ερίφια

ΣΟΛΙΣΤ

Προτιμώ την αγωνία της πόρνης
την αγωνία του ληστή την αγωνία των ιερόσυλων
που ο Κύριος
θα τους περάσει στη βασιλεία των ουρανών

ΧΟΡΩΔΙΑ

Χωρίζοντας τα πρόβατα από τα ερίφια βάζοντάς σας
στη μπάντα
στην κορφή ενός κίτρινου λόφου από δεκανίκια
με τα μαλλιά στο μέτωπο σαν συννεφιά από μπρούτζο

ΡΟΜΠΕΡΤ ΟΠΕΝΧΑΪΜΕΡ Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΚΑΙ Η ΚΑΡΔΙΑ ΣΑΣ ΑΠΕΚΛΕΙΣΑΝ

SOLISTE :

Robert Oppenheimer lève-toi accusé
tu as été condamné et jugé inculpé
jusqu'à la dernière lueur du jour.

CHŒUR :

À quoi bon les témoignages
Votre défense nous l'avons là
Vous nous avez dit votre vérité
nous avons là votre défense.
Des nuées de feu reviennent chercher
des cerisiers en fleurs et des villes insouciantes
des enfants qui jouent dans des parcs dans des
prés.
Je préfère l'angoisse de la prostituée
l'angoisse du brigand l'angoisse des profanateurs
que le Seigneur va certes
faire entrer dans le royaume des cieux,
en séparant le bon grain de l'ivraie

SOLISTE :

Je préfère l'angoisse de la prostituée
l'angoisse du brigand l'angoisse des profanateurs
que le Seigneur va
faire entrer dans le royaume des cieux.

CHŒUR :

En séparant le bon grain de l'ivraie vous mettant à
part
au sommet d'un jaune monticule de béquilles
les cheveux rabattus sur le front comme une nuée de
bronze

ROBERT OPPENHEIMER LE CIEL ET LE CŒUR VOUS ONT REJETÉ

Traduction: Jacques Bouchard et Constant
Tzournavelis

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟ ΒΟΥΝΟ

Δε θα ξανάρθω πια κοντά σου
να μην ακούσεις το ποτάμι
που μες το στήθος μου κυλά.
Αν δεις τον ήλιο να σου γνέφει
τον Έσπερο να σε ρωτά,
βάλε τα σπάρτα στα μαλλιά σου
τις μυγδαλιές στην αγκαλιά σου
κι έβγα νυφούλα στα βουνά.
Έβγα νυφούλα στα βουνά,
κι αν σε ρωτήσουνε τ' αλάφια
αν σε ρωτήσουν τα πουλιά,
πες τους θα βγω με το φεγγάρι
με τρεις αγγέλους συντροφιά.
Διπλό γαρούφαλλο στ' αυτί μου
η μάνα μου και τ'άλογο μου
ο Ιησούς Χριστός κι επτά παιδιά

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΧΟΡΕΥΑΝ

Οι δρόμοι χόρευαν στη πλημμύρα του ήλιου
Και τρεκλίζοντας διέσχιζα της χαράς την πεδιάδα.
Τα φτερά των ποδιών μου ρυτίδωναν τον κάμπο
η λευκή μου σκιά διαπερνούσε το σύμπαν.
Στα ρόδινα σύννεφα γρικούσα τα ίχνη του Θεού
που μου σκέπαζε με τ' αχνό σεντόνι της νύχτας
τον διάφανο ύπνο.
Ενώ ο ζέφυρος τίναζε το χνούδι των άστρων

ΜΑΖΕΥΩ ΤΑ ΠΕΣΜΕΝΑ ΣΤΑΧΙΑ

Μαζεύω τα πεσμένα στάχια να σου στείλω λίγο ψωμί
Μαζεύω με το σπασμένο χέρι μου ό,τι έμεινε απ' τον ήλιο
να σου στείλω να ντυθείς. Έμαθα πως κρυώνεις.
Την πράσινη σου φορεσιά να την φορέσεις τη Λαμπρή.
Θα τρέξουν μ' άνθη τα παιδιά, θα βγουν τα περιστέρια
Κι η μάνα σου με μια ποδιά, πλατιά, γιομάτη αγάπη.
Πάρε όποιο δρόμο, όποια κορφή, ρώτα όποιο δέντρο
θέλεις.
Μ' ακούς; Οι δρόμοι όλης της γης βγαίνουνε στην καρδιά μου.
Μην ξεχαστείς κοιτάζοντας το φως.
Τ' ακούς; Να ρθεις!

Retour dans la montagne

Je ne reviendrai plus auprès de toi
pour que tu n'entendes pas la rivière
couler dans ma poitrine.
Si tu vois le soleil te faire signe
l'Étoile du Berger te convoquer,
pose des genêts dans tes cheveux
et des fleurs d'amandiers contre ton coeur
et viens ma douce amie dans la montagne!
Viens ma douce amie dans la montagne,
si les cerfs t'interrogent,
si les oiseaux te questionnent,
dis leur : je viendrai avec la lune
avec trois anges pour compagnie!
Un double œillet sur l'oreille
ma mère et mon cheval
Jésus-Christ et sept camarades.

Traduction : Carol Doyon

Les chemins dansaient

Les chemins dansaient inondés de soleil,
et je traversais en chancelant la plaine d'allégresse.
Les ailes à mes pieds ridaient les champs,
et mon ombre blanche parcourait l'univers.
Dans les nuages roses je percevais les traces de Dieu
dont le voile vapoureux de la nuit recouvrait
mon sommeil diaphane.
Alors que le zéphyr secouait le duvet des étoiles.

Traduction : Paul Paiement

JE RAMASSE LES ÉPIS TOMBÉS

Je ramasse les épis tombés pour t'envoyer un peu
de pain
Je ramasse de ma main cassée ce qui est resté du
soleil
et je te l'enverrai pour que tu te vêtes. Je sais que tu
as froid.
À Pâques pare-toi de tes verts atours.
Les enfants vont accourir avec des fleurs, les
colombes sortir
Et ta mère aussi avec un large tablier, débordant
d'amour.
Peu importe le chemin, le sommet ou l'arbre,
demande-leur.
Tu m'entends? Tous les chemins de la terre mènent

ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΟΙ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΕΣ

Της Σπάρτης οι πορτοκαλιές, χιόνι λουλούδια του έρωτα
άσπρισαν απ' τα λόγια σου, γείρανε τα κλαδιά τους
γιόμισα τον μικρό μου κόρφο, πήγα και στη μάννα
μου.

Καθόταν κάτω απ' το φεγγάρι και με νοιάζονταν
καθόταν κάτω απ' το φεγγάρι και με μάλωνε.
Χτες σ' έλουσα, χτες σ' άλλαξα, που γύριζες -
ποιος γιόμισε τα ρούχα σου δάκρυα
και νεραντζάνθια

ΑΓΑΠΗ

Κι εγώ που άνθιζε μέσα μου το όνειρο
και που πάντοτε έδειχνα πάνω μου τον ήλιο
περπατούσα, περπατούσα.
Κρατούσα ένα ραβδί ψηλότερο απ' τη μοίρα μου
κι έβοσκα πέντε αρνιά.
Πέντε άστρα, πέντε νούφαρα.
Τη νύχτα ασπρίζανε στον κάμφο
το ένα δίπλα στο άλλο.
Κι έγγραφαν το ένα δίπλα στο άλλο ακίνητα,
Αγάπη, Αγάπη, Αγάπη,

Αγάπη

à mon cœur.
Ne t'égare pas en regardant la lumière. Entends-tu?
Allez, viens!

Traduction : Michèle Lavigne

Les orangers de Sparte

Les orangers de Sparte, neige, efflorescence de
l'amour,
à tes paroles, ont blanchi, ployant leurs rameaux.
Une grande brassée contre mon cœur, j'en portai à
ma mère.

Assise au clair de lune, elle s'inquiétait.
Assise au clair de lune, elle me grondait:
Hier encore je te lavais. Hier encore je t'habillais.
Mais où traînais-tu?
Qui donc a inondé tes vêtements de larmes et de
fleurs de bigaradier?

Traduction : Manon Robillard

Amour

Et le rêve en moi fleurissait
et sur ma peau ruisselait le soleil

J'avancçais, j'avancçais

Je tenais en main un bâton plus grand que mon destin
Et je gardais cinq agneaux. Cinq étoiles, cinq
nénuphars
Qui éclairaient la nuit dans la plaine, l'un contre l'autre
Et traçaient, l'un contre l'autre, immobiles le mot
amour

Amour

Traduction : Thérèse Desjardins

Νίκος Καλλίτσης, συνθέτης

Γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε πιάνο, και ανώτερα θεωρητικά στο Εθνικό Ωδείο, τελειώνοντας παράλληλα και οικονομικές σπουδές στην Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών.

Μελέτησε, και ασχολήθηκε με τη Ελληνική λαϊκή μουσική. Έγραψε μουσική για το θέατρο και τον κινηματογράφο, μουσική δωματίου, τραγούδια κ.α.

Ασχολήθηκε με την ποίηση μελοποιώντας Έλληνες ποιητές, Γ. Σεφέρη, Ν. Γκάτσο, Γ. Ρίτσο, Σικελιανό, Καβάφη, νέους Έλληνες ποιητές Γ. Κοντό, Γ. Διπλάρη, Α. Κολλυβά κ.α. Ιδιαίτερα όμως με το έργο του ποιητή Νικηφόρου Βρεττάκου με κύκλους τραγουδιών τα ποιήματα «Τα θολά ποτάμια, 33 μέρες, Το βάθος του κόσμου, Η επιστολή του κύκνου, Στον Ρόμπερτ Οπενχάϊμερ, και άλλα.» Επίσης ασχολήθηκε ενεργά με πολιτιστικές δραστηριότητες στην τοπική αυτοδιοίκηση ως Δημοτικός Σύμβουλος και Πρόεδρος του Πολιτιστικού Κέντρου του Δήμου Χολαργού στην Αθήνα.

Η καντάτα « ΣΤΟΝ ΡΟΜΠΕΡΤ ΟΠΕΝΧΑΪΜΕΡ» αφιερώνεται στους «ΜΕΓΑΛΟΥΣ» της επιστήμης, της πολιτικής και της εξουσίας, με την ελπίδα να ακούσουν μέσα από αυτό την επίκληση των απλών ανθρώπων για ένα καλύτερο και ειρηνικό κόσμο.

Nikos Kallitsis, compositeur

Nikos Kallitsis est né à Athènes en 1946. Il a étudié le piano et la théorie musicale au Conservatoire national de Grèce, tandis qu'il terminait des études en science économique à l'École des hautes études économiques et commerciales. Il a profondément travaillé la musique populaire grecque. Il a écrit notamment de la musique originale pour le théâtre et le cinéma, de la musique de chambre, ainsi que des chansons. Il a mis en musique des poètes grecs, tels que Seferis, Gatsos, Ritsos, Sikelianos, Cavafy, ainsi que les jeunes poètes G. Kontos, G. Diplaris et A. Kollyvas, entre autres. Plus particulièrement, il a travaillé l'œuvre du poète Nikiforos Vrettakos utilisant comme cycle de chansons des poèmes tels que *Eaux troubles, 33 jours, Les profondeurs du monde, L'Épître du cygne et À Robert Oppenheimer*.

De plus, il a participé activement à la réalisation d'activités culturelles au sein de sa collectivité en tant que conseiller municipal et président du Centre culturel de la municipalité de Cholargos, à Athènes. La cantate « À ROBERT OPPENHEIMER » est dédiée aux « GRANDS » de ce monde, hommes de science, politiques, hommes de pouvoir, et ce, dans l'espoir qu'ils y entendent l'appel du simple mortel pour un monde meilleur.

Louis Lavigueur, μαέστρος και καλλιτεχνικός διευθυντής

Ensemble vocal Polymnie de Longueuil

Ensemble Sinfonia de Montréal

Ανέλαβε και διευθύνει την χορωδία POLYMNIE de LONGUEIL από την άνοιξη του 2002, με τεράστια γνώση στην διεύθυνση χορωδίας, ορχήστρας και παιδαγωγική. Άρχισε ως παίκτης φλάουτου, ως μέλος χορωδίας και διευθυντής χορωδίας. Μετά τις μεταπτυχιακές του σπουδές στα πανεπιστήμια Laval και McGill, ολοκλήρωσε τις γνώσεις του στην διεύθυνση ορχήστρας στο Μοντρεάλ, υπό τον Franz-Paul Decker, στην Γαλλία Pays-Bas και στις ΗΠΑ (Dervaux, Downes, Rilling).

Ένας από τους λίγους μαέστρους, γνώστες στην διεύθυνση χορωδίας και ορχήστρας, επικεφαλής της χορωδίας Les Rhapsodes de Québec, Elgar de Montréal, χορωδίας Louis Lavigueur, χορωδίας του Πανεπιστημίου του Μοντρεάλ, της Florilège de Pierrefonds, ειδικός σύμβουλος του Conseil des Arts du Canada, καθηγητής στην Alliance des Chorales du Québec/A Coeur Joie και διευθυντής χορωδίας σε πολλές εμφανίσεις στο Festival de Loches (Γαλλίας).

Επί του παρόντος διευθύνει την χορωδία του Conservatoire de Musique de Montreal, την Πολυφωνική Χορωδία του Μοντρεάλ στον καθεδρικό Marie-Reine-du-Monde και, από τον Σεπτέμβριο 2008, την χορωδία Classique de Montréal.

Διακεκριμένος και στον διεθνή χώρο μεταξύ των νέων μαέστρων στην Besançon (Γαλλίας), ο Louis Lavigueur είναι επικεφαλής της Ορχήστρας Νέων του Κεμπέκ (OJQ), της Ορχήστρας Νέων του Kitchener-Waterloo, του Shawinigan και της Συμφωνικής Ορχήστρας κοσέτρων Gatineau.

Σήμερα συνδιευθύνει και συντονίζει την ορχήστρα του Conservatoire Μουσικής του Μοντρεάλ, είναι καλλιτεχνικός διευθυντής και μαέστρος της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων του Μοντρεάλ, της Ορχήστρας SINFONIA de Montréal, καθώς και μαέστρος της ορχήστρας του Πανεπιστημίου του McGill.

Ως καθηγητής ερευνητής, ο Louis Lavigueur, έδιδε στο σχολείο Pierre-Laporte, στα Πανεπιστήμια Λαβάλ, Μοντρεάλ και McGill, ενώ παραμένει δραστήριος στο Conservatoire Μουσικής του Μοντρεάλ.

Ως προσκεκλημένος μαέστρος έχει διευθύνει πάρα πολλές ορχήστρες στον Καναδά, Γαλλία, Σουηδία, Τσεχία και πρόσφατα στην Ρουμανία. Συχνά, ηχογραφεί εκπομπές για την ραδιοτηλεόραση του δικτύου Radio-Canada. Έχει ηχογραφήσει πλειάδα δίσκων με την Ορχήστρα Métropolitain και την OSJM, με την οποία και περιόδευσε σε πολλές χώρες όπως Γαλλία, Ελλάδα, Βέλγιο και Γερμανία με θριαμβευτικές παραστάσεις στις πόλεις Κάσσελ και Βερολίνο.

Louis Lavigueur, Chef et Directeur artistique

Ensemble vocal Polymnie de Longueuil

Ensemble Sinfonia de Montreal

Nommé au printemps 2002, Louis Lavigueur dirige l'Ensemble vocal Polymnie de Longueuil muni d'une vaste expérience de chef de chœur, de chef d'orchestre et de pédagogue.

Louis LAVIGUEUR commence sa carrière comme flûtiste, choriste, puis chef de chœur. Après des études de maîtrise aux universités Laval et McGill, il perfectionne ses connaissances en direction à Montréal, auprès de Franz-Paul Decker, puis, en France, aux Pays-Bas et aux États-Unis. (Dervaux, Downes, Rilling)

L'un des rares chefs à bien connaître et former aussi bien les chœurs que les orchestres, il a été à la tête du chœur Les Rhapsodes de Québec, du Chœur Elgar de Montréal, de l'Ensemble-vocal Louis-Lavigueur, du Chœur de l'Université de Montréal, de l'Ensemble-vocal Florilège de Pierrefonds, en plus d'agir comme spécialiste pour le Conseil des Arts du Canada, d'instructeur pour l'Alliance des Chorales du Québec/A Coeur Joie, et chef de chœur à plusieurs occasions au Festival de Loches (France).

Présentement, il dirige le chœur du Conservatoire de musique de Montréal, le Chœur Polyphonique de Montréal rattaché à la Cathédrale Marie-Reine-du-Monde et, depuis septembre 2008, le Chœur Classique de Montréal.

Lauréat du concours international de jeunes chefs d'orchestres de Besançon (France), Louis Lavigueur est, tour à tour, à la tête de l'Orchestre des Jeunes du Québec (OJQ), des orchestres de jeunes de Kitchener-Waterloo et de Shawinigan et de l'Orchestre des concerts symphoniques de Gatineau.

Il est présentement chef-adjoint et coordonnateur de l'Orchestre du Conservatoire de musique de Montréal, directeur artistique et chef de l'Orchestre symphonique des Jeunes de Montréal, de l'Ensemble Sinfonia de Montréal. Il a été chef d'orchestre en résidence à l'Université McGill.

Pédagogue recherché, Louis LAVIGUEUR a enseigné à l'école Pierre-Laporte, aux Universités Laval, McGill et de Montréal ainsi qu'au Conservatoire de musique de Montréal où il est toujours actif.

En tant que chef invité, il a dirigé plusieurs orchestres au Canada, en France, en Suisse, en République tchèque, et récemment en Roumanie. Il a fréquemment enregistré des émissions tant à la Radio qu'à la Télé de Radio-Canada. Il a signé plusieurs disques avec l'Orchestre Métropolitain et l'OSJM avec lequel il a effectué des tournées en France, en Grèce, en Belgique et en Allemagne avec des triomphes à Kassel et Berlin.

Μαρία Διαμαντή, σοπράνο

Η Μαρία Διαμαντή τελείωσε τις μουσικές σπουδές της στο κλασικό τραγούδι αποκτώντας το πτυχίο Bachelor από το Πανεπιστήμιο McGill.

Συμμετέχοντας σε Masterclasses και σεμινάρια στο Σάλτσμπουργκ και το Γκρατς της Αυστρίας είχε την τύχη να σπουδάσει κοντά σε μεγάλα ονόματα του Λυρικού Θεάτρου όπως η Σένα Γιούρινακ και η Μορίν Φόρεστερ. Έχει τραγουδήσει σε πλήθος συναυλιών στον Καναδά και στην Ελλάδα και έχει συμπράξει σαν σολίστ με ορχήστρες όπως η Ορχήστρα Δωματίου του Μοντρεάλ, η Φιλαρμονική του Βωντρέιγ, η συμφωνική της Λαμίας, η συμφωνική της Καλαμάτας, το σύνολο μουσικής δωματίου Νικόλαος Μάντζαρος, η Συμφωνική του McGill κ.α.

Η Μαρία Διαμαντή υπήρξε συμπαραγωγός της Ραδιοφωνικής εκπομπής «Ανακαλύπτοντας την Κλασική Μουσική» στον Καναδικό Ραδιοφωνικό Σταθμό Radio Centre-Ville και παράλληλα με τις δραστηριότητες της σαν σολίστ δίνει συχνά σεμινάρια φωνητικής προσκεκλημένη διάφορων Καναδικών και Ελληνικών πόλεων. Η δισκογραφία της περιλαμβάνει μια συλλογή (14 τραγούδια για παιδιά) σε κασέτα, το CD Piangero με την συμφωνική της Chroma Musika, το CD Γαλαξίας με την συμφωνική ορχήστρα της EPT σε έργα του Μουσουργού Ιωσήφ Μπενάκη, το CD Ο Εγωιστής Γίγαντας σε μουσική Νίκου Ξανθούλη για τις Εκδόσεις Κέδρος (3η έκδοση – 6η χιλιάδα) και το CD Διάθλαση με έργα του μουσουργού Χρυσάνθου Μουζακίτη. Πρόσφατα ηχογράφησε τους πρωταγωνιστικούς ρόλους για 2 ακόμα παιδικά βιβλία με CD: Τους Μικρούς Φυγάδες και το Σπίτι στο Δάσος που παρουσιάστηκε στο Δημαρχείο του Μοντρεάλ και Το Καρναβάλι των Θαυμάτων και των Τεράτων (Μουσικός Οίκος Φίλιππος Νάκας) που προλογίστηκε από τον Πρωθυπουργό του Καναδά Stephen Harper. Η Μαρία Διαμαντή διευθύνει τέσσερις παιδικές χορωδίες ενώ το βιογραφικό της αναγράφεται στο Λεξικό της Ελληνικής Μουσικής του Τάκη Καλογερόπουλου καθώς και στο Ρεπερτόριο Πολιτιστικής Ποικιλότητας του Μοντρεάλ. Είναι πλήρες μέλος της Παγκόσμιας Ένωσης Καθηγητών Φωνητικής (NATS).

Maria Diamantis, soprano

Maria Diamantis détient un baccalauréat en chant classique de l'Université McGill. Elle a aussi participé à des séminaires aux cycles supérieurs à Salzbourg et Graz en Autriche. C'est ainsi qu'elle a eu la chance d'étudier auprès de grands noms du théâtre lyrique, comme Sena Jurinak et Maureen Forrester. Elle a chanté dans une foule de spectacles au Canada et en Grèce. De plus, Maria Diamantis a collaboré à titre de soliste avec différents orchestres : l'Orchestre de chambre de Montréal, l'Orchestre philharmonique de Vaudreuil, l'Orchestre symphonique de Lamia, l'Orchestre symphonique de Kalamata, l'Orchestre de chambre Nikolaos Mantzaros, l'Orchestre symphonique de McGill, pour ne nommer que ceux-là. Maria Diamantis a occupé la fonction de coproductrice de l'émission de radio « À la découverte de la musique classique » à l'antenne de Radio Centre-Ville. Parallèlement à ses activités de soliste, elle donne fréquemment des séminaires de chant en tant que professeure invitée dans différentes villes canadiennes et grecques. Sa discographie comprend un recueil (14 chansons pour enfants) sur cassette, le disque Piangerò, où elle est accompagnée de l'Ensemble Chroma Musika, le disque Galaxias (en grec) avec l'Orchestre symphonique ERT (en grec), tiré d'une œuvre du compositeur Iosif Benakis, le disque Le Géant égoïste (en grec) sur une musique de Nikos Xanthoulis aux Éditions Kedros (3e édition, plus de 6 000 exemplaires) et le disque Διάθλαση/Réfraction tiré d'une œuvre du compositeur Chrysanthos Mouzakitis. Récemment, elle a enregistré les rôles principaux dans le cadre de deux livres pour enfants avec disques : Les Petits Fugitifs et la Maison dans le bois (en grec) présenté à l'hôtel de ville de Montréal et Le Carnaval des miracles et des horreurs (en grec) préfacé par le premier ministre du Canada, Stephen Harper. Maria Diamantis dirige quatre chorales pour enfants. Sa biographie figure dans le Dictionnaire de la musique grecque de Takis Kalogeropoulos et dans le Répertoire culturel de Montréal. En outre, elle est membre de la National Association of Teachers of Singing (NATS).

Marc Boucher, baryton

Reconnu pour son intense présence sur scène, sa musicalité et sa chaude voix lyrique, le baryton canadien Marc Boucher, mène depuis 10 ans une carrière active tant à l'opéra, au concert symphonique qu'au récital.

Marc Boucher a fait ses débuts avec l'Orchestre Symphonique de Montréal sous la direction de Charles Dutoit dans le Requiem de Durufle ainsi que la Messe de Sainte-Cécile de Gounod. On a pu l'entendre, entre autres dans Carmina Burana de Orff, le Messie de Handel, la 9ème Symphonie de Beethoven, le Requiem de Mozart, la Passion selon Saint-Jean de Bach, le Requiem Allemand de Brahms ou encore dans La Création de Haydn. A l'opéra, outre les rôles du répertoire italien, tel Figaro, Don Giovanni, le comte Almaviva, soulignons ses prestations à New-York et Mexico dans le rôle de Zurga des Pêcheurs de Perles de Bizet, direction d'Eve Queler, Pelléas dans Pelléas et Mélisande de Debussy, à Montréal, direction Yannick Nézet-Séguin, Cithéron dans Platée de Rameau, au Megaron d'Athènes, direction Jean-Claude Malgoire et Escamillo dans Carmen de Bizet, à Dublin pour la RTÉ, direction Nicolae Moldoveanu.

Récemment, il chantait à Versailles et à Lille en France avec la Grande Écurie et la Chambre du Roy, dir : Jean-Claude Malgoire, l'Ode Anglaise de Philidor, la Krönungs-Messe KV317 de Mozart. Il donnait, avec le pianiste Olivier Godin, une série de récitals « Les Fleurs du mal de Fauré à Ferré » à Paris; récital enregistré et diffusé sur France-Musique.

Mentionnons parmi ses engagements à venir : la Cantate 82 Ich habe genug de J-S Bach à Plasencia, Caceres et Badajoz en Espagne avec l'Orquesta de Extremadura, dir : Jan Caeyers, le Requiem de Fauré avec l'Orchestre Métropolitain du Grand Montréal, dir : Yannick Nézet-Séguin, Ein deutsches Requiem de Brahms avec la Société Philharmonique de Montréal, dir : Micklòs Tàckacs, la Krönungs-Messe KV317 de Mozart, avec le Ten Tors Orchestra de Plymouth UK, dir : Simon Ible, le récital Les clartés de la nuit avec le pianiste Olivier Godin à l'Académie Francis Poulenc à Tours, Tosca de Puccini à Reims, Brest et Tourcoing, dir : J-C Malgoire, ainsi que la première exécution nord-américaine, avec l'OPNM, de la Messe Solennelle de St-Rémi et de la Délivrance de Théodore Dubois, dir : Michel Brousseau et la Matthäus-Passion de J-S Bach au Théâtre des Champs Elysées à Paris dir : J-C Malgoire. Une part importante de son travail est consacrée à la mélodie française. Il enregistre pour l'éditeur canadien XXI-21 Productions et ensemble, ils poursuivent une démarche de revalorisation de la musique française pour le plaisir des connaisseurs et des mélomanes. En novembre 06, parut en première mondiale, son dernier enregistrement consacré aux mélodies du compositeur Théodore Dubois, « Musiques sur l'eau et autres mélodies ». Cet enregistrement reçut l'éloge unanime des critiques (5/5 Diapason). Mentionnons également la sortie, pour le printemps 08, d'un enregistrement consacré aux mélodies sur des poèmes de Baudelaire « Les Fleurs du mal de Fauré à Ferré » ainsi que l'enregistrement des Messe de St-Rémi et de la Délivrance de Théodore Dubois. En préparation; une intégrale des mélodies d'Henri Duparc, les motets de Théodore Dubois ainsi qu'un volume II de ses mélodies.

Marc Boucher collabore avec le pianiste Olivier Godin.

Marc Boucher, βαρύτονος

Ο Καναδός βαρύτονος Marc Boucher έχει στο ενεργητικό του μια πλούσια καριέρα στον χώρο της όπερας, συμφωνικής ορχήστρας και πολλών ρεσιτάλ.

Υπογραμμίζουμε μερικούς από τους πρόσφατους ρόλους του. Ως Citheron στο Platée του Rameau, στο Μέγαρο Αθηνών, υπό την διεύθυνση του Jean-Claude Malgoire, ως Escamillo στο Carmen του Bizet, για το RTE στο Δουβλίνο, υπό την διεύθυνση του Nicolae Moldoveanu, στο ρεσιτάλ Les Clartés de la Nuit και Les musiques sur l'eau, με τον πιανίστα Olivier Godin, στην Ακαδημία Francis Poulenc στο Tours au Festival Albert Roussel στο Aire-sur-la Lys, επίσης για La Société musicale André Turp, στο Ode Anglaise του Philidor στο Chapelle Royale στις Βερσαλιές, υπό την διεύθυνση του Jean-Claude Malgoire, la Cantate 82 Ich habe genug του J-S Bach σε περιοδεία στην Ισπανία υπό την διεύθυνση του Jan Caeyers, Requiem του Faure υπό την διεύθυνση του Yannick Nezet-Seguin, το Kronungs-Messe KV317 του Mozart στην Plymouth, Μ. Βρετανίας, υπό την διεύθυνση του Simon Ible με τον μαέστρο Jean-Claude Malgoire, ως Sacristain στο Tosca του Puccini στο Brest, Reims και Tourcoing καθώς και στο Matthäus-Passion του Johann Sebastian Bach στο θέατρο Champs Elysées, Requiem του Fauré και la Messe solennelle de St-Rémi του Théodore Dubois υπό την διεύθυνση του Michel Brousseau.

Προγραμματισμένες εμφανίσεις: Επιστροφή στο θέατρο des Champs Elysées στο le roème de l'amour et de la mer του Chausson, διεύθυνση J.P.Tremblay, στην καντάτα στον ROBERT OPPENHAIMER του Νικηφόρου Βρεπτάκου, σε μουσική του Νίκου Καλλιόση, διεύθυνση Louis Lavigueur, περιοδεία ρεσιτάλ με τον πιανίστα Olivier Godin, στην Ιαπωνία, Γαλλία, ΗΠΑ, Αγγλία, Ν. Αφρική, Ιταλία και Καναδά, ως Parageno στο Flûte enchantée του Mozart, διεύθυνση Marc David, Requiem του Fauré και Psalmus Hungaricus του Kodaly, διεύθυνση Micklòs Tàckacs.

Ο Marc Boucher έχει λάβει το βραβείο Opus 07 του Συμβουλίου Μουσικής του Κεμπέκ για τον Δίσκο της Χρονιάς στην κλασική, ρομαντική, μεταρομαντική και ιμπρεσιονιστική μουσική και το βραβείο Opus 08 για την διεθνή του ακτινοβολία. Ένα σημαντικό μέρος της δουλειάς του επικεντρώνεται στην Γαλλική μελωδία. Σε συνεργασία με την канаδική εταιρεία XXI Universal Productions εγγράφει και προωθεί την γαλλική μελωδία για όλους που αγαπούν την μελωδική μουσική.

Δημήτρης Ηλίας, τενόρος

Ο Δημήτρης Ηλίας είναι πτυχιούχος στο κλασικό τραγούδι (Πτυχίο Bachelor) του Πανεπιστημίου Concordia. Τελείωσε το μεταπτυχιακό του σε Ανώτερη Μουσική εκτέλεση από το ίδιο Πανεπιστήμιο αποσπώντας βραβείο από το Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο για την άριστη επίδοσή του. Έχει τραγουδήσει με επιτυχία πολλούς ρόλους Όπερας και Οπερέτας σε πολλά θέατρα της Βορείου Αμερικής. Ως σολίστ έχει τραγουδήσει με πολλές συμφωνικές ορχήστρες και σύνολα στον Καναδά, τις ΗΠΑ και την Ελλάδα. Ο Κ. Ηλίας διετέλεσε καλλιτεχνικός διευθυντής του Οπερετικού Οργανισμού του Δυτικού Μοντρεάλ και είναι ο τενόρος σολίστας στο CD του ίδιου οργανισμού με τίτλο *Strange Adventure*. Στην δισκογραφία του περιλαμβάνονται επίσης το βραβευμένο CD *Piangerò* με την συμφωνική της Chroma Musika, το CD *Γαλαξίας* με την συμφωνική ορχήστρα της ERT το CD *Ο Εγωιστής Γίγαντας* σε μουσική Νίκου Ξανθούλη για τις Εκδόσεις Κέδρος (3η έκδοση – 6η χιλιάδα) και το CD *Διάθλαση* σε μουσική

Χρυσάνθου Μουζακίτη. Πρόσφατα ηχογράφησε τους πρωταγωνιστικούς ρόλους για 2 ακόμα παιδικά βιβλία με CD: *Τους Μικρούς Φυγάδες* και το *Σπίτι στο Δάσος* που παρουσιάστηκε στο Δημαρχείο του Μοντρεάλ και *Το Καρναβάλι των Θαυμάτων και των Τεράτων* (Μουσικός Οίκος Φίλιππος Νάκας) που προλογίστηκε από τον Πρωθυπουργό του Καναδά Stephen Harper. Το βιογραφικό του αναγράφεται στο Λεξικό της Ελληνικής Μουσικής καθώς και στο Ρεπερτόριο Πολιτιστικής Ποικιλότητας του Μοντρεάλ. Παράλληλα με την καλλιτεχνική του καριέρα, ο Δημήτρης Ηλίας έχει διδάξει φωνητική και έχει δώσει σεμινάρια και Masterclass σε πλήθος εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στον Καναδά και στην Ελλάδα. Είναι πλήρες μέλος της Παγκόσμιας Ένωσης Καθηγητών Φωνητικής (NATS) και της Ομοσπονδίας Επαγγελματιών Δημοσιογράφων του Κεμπέκ (FPJQ). Ο Δημήτρης Ηλίας εργάζεται επίσης ως δημοσιογράφος – παραγωγός μουσικής για το ραδιοφωνικό σταθμό CFMB 1280AM Radio Montréal.

Dimitris Ilias, ténor

Dimitris Ilias est diplômé en chant classique (baccalauréat) de l'Université Concordia. Il a obtenu un diplôme de 2e cycle en exécution musicale de la même université et décroché le Prix de la Chambre de commerce grecque pour l'excellence de son parcours. Il a interprété avec succès des rôles d'opéra et d'opérette dans d'innombrables théâtres en Amérique du Nord. À titre de soliste, il a chanté avec de nombreux orchestres symphoniques et ensembles au Canada, aux États-Unis et en Grèce. Dimitris Ilias a occupé la fonction de directeur artistique de la Montreal West Operatic Society et il est le ténor-soliste sur le disque de cette même société, ayant pour titre *Strange Adventure*. Sa discographie se compose, entre autres, du disque primé *Piangerò*, exécuté avec l'Ensemble Chroma Musika, du disque *Galaxias* (en grec) avec l'Orchestre symphonique ERT (en grec), le disque *Le Géant égoïste* (en grec) sur une musique de Nikos Xanthoulis aux Éditions Kedros (3e édition, plus de 6 000 exemplaires) et le disque *Διάθλαση/Réfraction* tiré d'une œuvre du compositeur Chrysanthos Mouzakitis. Récemment, il a enregistré les rôles principaux dans le cadre de deux livres pour enfants avec disques : *Les Petits Fugitifs* et *la Maison dans le bois* (en grec) présenté à l'hôtel de ville de Montréal et *Le Carnaval des miracles et des horreurs* (en grec) préfacé par le premier ministre du Canada, Stephen Harper. Sa biographie figure dans le Dictionnaire de la musique grecque (en grec) et dans le Répertoire culturel de Montréal. Parallèlement à sa carrière artistique, Dimitris Ilias a enseigné le chant et donné des séminaires de 2e cycle dans différents établissements d'enseignement au Canada et en Grèce. De plus, il est membre de la National Association of Teachers of Singing (NATS) et de la Fédération professionnelle des journalistes du Québec (FPJQ). Il travaille aussi comme journaliste-producteur musical pour la station de radio CFMB 1280 AM Radio Montréal.

Jacques Bouchard, néo-helléniste

Jacques Bouchard, Licencié ès lettres classiques (Université Laval), docteur ès lettres (Université Aristote de Thessalonique), professeur titulaire et directeur du programme d'Études Néo-helléniques (Université de Montréal); directeur du Centre interuniversitaire d'études néo-helléniques de Montréal. Néo-helléniste et traducteur littéraire.

Jacques Bouchard, πτυχιούχος κλασικών σπουδών (Πανεπιστήμιο Λαβάλ), διδάκτορας Νεοελληνικής Φιλολογίας (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης), τακτικός καθηγητής και διευθυντής του Προγράμματος Νεοελληνικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο του Μοντρεάλ, διευθυντής του Διαπανεπιστημιακού Κέντρου Νεοελληνικών Σπουδών του Μοντρεάλ. Νεοελληνιστής και λογοτεχνικός μεταφραστής.

Les traducteurs

Thérèse Desjardins, Diplômée en études néo-helléniques/Διπλωματούχος Νεοελληνικών Σπουδών.

Carol Doyon, Ph.D. in Humanities, Concordia, étudiante en Études néo-helléniques, Université de Montréal/Ph.D. in Humanities, Concordia, και φοιτήτρια Νεοελληνικών Σπουδών.

Michèle Lavigne, maîtrise en bibliothéconomie, certificat en études néo-helléniques, étudiante en Mineur Arts et Sciences/ βιβλιοθηκάριος, διπλωματούχος Νεοελληνικών Σπουδών, φοιτήτρια Arts et Sciences.

Paul Paiement, B.A., L. ès. L., traducteur et étudiant en Études néo-helléniques/ B.A., L. ès. L., μεταφραστής και φοιτητής Νεοελληνικών Σπουδών.

Manon Robillard, diplômée en Études néo-helléniques/Διπλωματούχος Νεοελληνικών Σπουδών

Constant Tzournavelis, M.A. Études néo-helléniques/ M.A. Νεοελληνικών Σπουδών.

Études néo-helléniques, Université de Montréal

L'Université de Montréal offre le seul programme complet d'Études Néo-helléniques au Québec et au Canada depuis plus de 35 ans. Son apport au maintien et au développement de la culture hellénique dans notre société a fait ses preuves : en plus des étudiants au certificat de premier cycle, l'Université de Montréal compte nombre de diplômés de 2e et de 3e cycle en Études Néo-helléniques.

Le directeur du Programme d'Études Néo-helléniques et ses étudiants sont fiers de participer à cet « Hommage au poète Nikoforos Vrettakos » et d'offrir au public francophone la traduction des poèmes mis en musique par le compositeur Nikos Kallitsis.

Το Πανεπιστήμιο του Μοντρεάλ προσφέρει το μοναδικό πλήρες Πρόγραμμα Νεοελληνικών Σπουδών στο Κεμπέκ και στον Καναδά για περισσότερα από 35 χρόνια. Η προσφορά του για τη διατήρηση και την ανάπτυξη του Ελληνικού πολιτισμού στην κοινωνία μας είναι γνωστή : πολλοί φοιτητές απέκτησαν τίτλους σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου στις Νεοελληνικές Σπουδές του Πανεπιστημίου του Μοντρεάλ.

Ο διευθυντής του Προγράμματος Νεοελληνικών Σπουδών και οι φοιτητές του είναι περίφανοι που συμμετέχουν στο έργο « Αφιέρωμα στον Νικηφόρο Βρεττάκο » προσφέροντας στο γαλλόφωνο κοινό τη μετάφραση των ποιημάτων μελοποιημένων από τον συνθέτη Νίκο Καλλίτση.

Ensemble vocal Polymnie

L'Ensemble vocal Polymnie, dirigé par Louis Lavigueur, se démarque sur la scène musicale par la production de concerts de grande qualité. Fier ambassadeur de la Ville de Longueuil, l'Ensemble vocal Polymnie a le privilège de se joindre régulièrement à de grands orchestres tels l'Orchestre symphonique de Longueuil et l'Orchestre symphonique de Trois-Rivières. L'excellente réputation de l'Ensemble vocal Polymnie lui a valu d'être invité à joindre les rangs du Chœur de l'OSM pour de grands concerts présentés par l'Orchestre symphonique de Montréal sous la direction de Kent Nagano. L'Orchestre symphonique des jeunes de Montréal et l'Ensemble Sinfonia de Montréal sont également des orchestres avec lesquels l'Ensemble vocal Polymnie a tissé des liens privilégiés depuis déjà plusieurs années.

Depuis sa fondation en 1977, l'Ensemble vocal Polymnie a interprété des œuvres de différents courants musicaux de la Renaissance à nos jours. Au grand enchantement de son fidèle public, l'Ensemble vocal Polymnie possède à son répertoire de grandes œuvres comme le Magnificat et la Passion selon St-Jean de Johann Sebastian Bach, Carmina Burana de Carl Orff, le Messie de Georg Friedrich Händel et son impressionnant oratorio à double chœur, Israel in Egypt, la Messe en ré d'Antonin Leopold Dvořák, le Requiem de Gabriel Fauré, le Magnificat et le Gloria de John Rutter, le Gloria de Francis Poulenc, Une cantate de Noël d'Arthur Honegger, le magnifique Ein Deutsches Requiem (Un Requiem allemand) de Johannes Brahms, le Requiem et la Messe du couronnement de Wolfgang Amadeus Mozart, la Messe en la bémol majeur de Franz Schubert, ainsi que les très beaux Te Deum d'Anton Bruckner et du regretté compositeur québécois, Clermont Pépin.

Le 20 novembre prochain, l'Ensemble vocal Polymnie aura le plaisir de participer aux fêtes de la Communauté Hellénique de Montréal en interprétant, en première nord-américaine, Cantate pour la paix (À Oppenheimer) du compositeur Nikos Kallitsis à l'église Saint-Jean-Baptiste de Montréal. Puis, le 17 décembre, l'Ensemble vocal Polymnie reviendra à la cathédrale Saint-Antoine de Padoue de Longueuil pour présenter, avec l'Orchestre symphonique de Longueuil, le célèbre Messie de Händel.

Membre de l'Alliance des chorales du Québec, l'Ensemble vocal Polymnie est reconnu comme un ensemble semi-professionnel par le ministère de la Culture et des Communications du Québec et bénéficie de subventions de la SODAC.

Χορωδιακό σύνολο Polymnie

Η χορωδία Polymnie υπό την διεύθυνση του Louis Lavigueur έχει αφήσει τα ίχνη της στο μουσικό στερέωμα, με την παραγωγή κονσέρτων υψηλής ποιότητας. Υπερήφανη εκπρόσωπος της πόλης του Longueuil, η χορωδία Polymnie έχει την ευκαιρία να συνεργάζεται τακτικά με μεγάλες ορχήστρες, όπως την συμφωνική Ορχήστρα του Longueuil, και την συμφωνική Ορχήστρα του Trois-Rivières. Η άριστη φήμη της έκανε την χορωδία περιζήτητη με προσκλήσεις συνεργασίας με την χορωδία OSM, σε ένα μεγάλο κονσέρτο που παρουσίασε η Συμφωνική Ορχήστρα του Μοντρέαλ, υπό την διεύθυνση του Kent Nagano. Η συμφωνική Ορχήστρα Νέων του Μοντρέαλ και η ορχήστρα Sinfonia του Μοντρέαλ, είναι δύο ορχήστρες με τις οποίες η χορωδία Polymnie έχει το προνόμιο να συνεργάζεται εδώ και πολλά χρόνια.

Από την ίδρυσή της το 1977, η χορωδία Polymnie έχει παρουσιάσει έργα διαφόρων μουσικών από την Αναγέννηση έως τις ημέρες μας. Προς μεγάλη ευχαρίστηση του πιστού ακροατηρίου της, η χορωδία Polymnie έχει στο ρεπερτόριό της μεγάλα έργα όπως le Magnificat et la Passion selon St Jean του Johann Sebastian Bach, Carmina Burana του Carl Orff, le Messie του Georg Friedrich Händel και το εντυπωσιακό ορατόριο διπλής χορωδίας, Israel in Egypt, la Messe του Antonin Leopold Dvořák, Le Requiem του Gabriel Fauré, le Magnificat et le Gloria του John Rutter, le Gloria του Francis Poulenc, Une cantate de Noël του Arthur Honegger, το περίφημο Ein Deutsches Requiem (Un Requiem allemand), του J. Brahms, le Requiem et la Messe du couronnement του W.A. Mozart, la Messe en la bémol majeur του Franz Schubert, καθώς και το όμορφο Te Deum του Anton Bruckner και του αείμνηστου Κεμπεκιανού συνθέτη Clermont Pépin.

Στις 20 Νοεμβρίου του 2009, η χορωδία Polymnie με χαρά συμμετέχει στην γιορτή της Ελληνικής Κοινότητας του Μοντρέαλ, εκτελώντας σε Β. Αμερικανική πρεμιέρα, την ΚΑΝΤΑΤΑ ΕΙΡΗΝΗΣ, στον Ρόμπερτ Οππενχάιμ, ποίηση Ν. Βρεττάκου, μουσική Νίκου Καλλιόση, στην εκκλησία St-Jean Baptiste στο Μοντρέαλ. Στις 17 Δεκεμβρίου, η χορωδία μας επανέρχεται στην καθεδρική εκκλησία Saint-Antoine de Padoue στο Longueuil για να παρουσιάσει με την συμφωνική Ορχήστρα του Longueuil το φημισμένο έργο Messie του Händel.

Μέλος της Alliance des chorales du Québec, η χορωδία Polymnie έχει αναγνωριστεί από το Υπουργείο Πολιτισμού και Επικοινωνίας του Κεμπέκ, ως ένας οργανισμός ημιεπαγγελματικός, με επιχορηγήσεις του SODAC.

Σύνολο Sinfonia του Μοντρεάλ

Μία ημιεπαγγελματική ορχήστρα, αποτελούμενη από 50 περίπου ενήλικες επαγγελματίες με κοινό στοιχείο την αγάπη τους για την μουσική. Ιδρύθηκε το 2001 από μια ομάδα ατόμων που ανήκαν στην ορχήστρα OSJM

υπό τον Louis Lavigueur, προσφέροντας τρία κονσέρτα σε κάθε περίοδο. Η ορχήστρα SINFONIA επίσης αναλαμβάνει και συμμετέχει με μέρος ή το σύνολο της και συνοδεύει τις χορωδίες POLYMNIE και de la Montagne σε ορισμένες εκδηλώσεις. Η ορχήστρα SINFONIA έχει επίσης λάβει μέρος σε κονσέρτα σε συνεργασία με την OSJM το 2004 και το 2006.

Ensemble Sinfonia de Montréal

L'Ensemble Sinfonia est un orchestre symphonique semi-professionnel qui regroupe une cinquantaine d'adultes de toutes les professions qui ont tous en commun l'amour de la musique. Fondé en 2001 par un groupe d'anciens de l'OSJM et Louis Lavigueur, l'ensemble offre une saison régulière de trois concerts. L'Ensemble Sinfonia accepte également des contrats parfois sous forme réduite et a accompagné l'Ensemble vocal Polymnie et le Chœur de la Montagne à quelques reprises. L'Ensemble Sinfonia a participé à des concerts conjoints avec l'OSJM en 2004 et 2006.

Κροκεές Λακωνίας/Krokees Laconias
Γενέτειρα/ lieu de naissance
NIKOFOROS VRETTAKOS

Κροκεές Λακωνίας
Krokees Laconia - Greece

photo Dimitri Katsos - Jan. 1, 2003

CHROMA MUSIKA

Η ανάγκη εκτέλεσης και προώθησης έργων Ελληνικής Κλασικής Μουσικής στην Βόρεια Αμερική ώθησε τους Ελληνοκαναδούς λυρικούς τραγουδιστές Δημήτρη Ηλία και Μαρία Διαμαντή στην δημιουργία της Chroma Musika. Στα 10 χρόνια λειτουργίας της η εταιρεία έχει οργανώσει πληθώρα συναυλιών, σεμιναρίων και ηχογραφήσεων από αρχαία Ελληνική μουσική μέχρι έργα σύγχρονων Ελλήνων συνθετών. Δίνει δουλειά σε πολλούς Κεμπεκιανούς μουσικούς και διατηρεί στενότετους δεσμούς με την Ελλάδα μετακαλώντας μουσικούς και μουσικά σύνολα για συναυλίες και ηχογραφήσεις.

Στο ενεργητικό της έχει 4 CD ενώ εδώ και 5 χρόνια έγινε μία στροφή προς το παιδί ηχογραφώντας, σε μορφή παιδικού βιβλίου με CD, παιδικές όπερες και μιούζικαλ σε συνεργασία με μεγάλους εκδοτικούς και μουσικούς οίκους όπως οι Εκδόσεις Κέδρος και ο Μουσικός Οίκος Φίλιππος Νάκας. Στα CD που συνοδεύουν τα βιβλία συμμετέχουν Ελληνάκια του Μοντρεάλ που περνούν ακρόασεις για την σωστότητα των φωνών τους και την ικανότητά τους με την Ελληνική γλώσσα. Οι παραγωγές αυτές είχαν μεγάλη επιτυχία καθώς ο Εγωιστής Γίγαντας έφτασε στην 6η χιλιάδα-3η Έκδοση, Οι Μικροί Φυγάδες και το Σπίτι στο Δάσος λανσαρίστηκαν μέσα στο Δημαρχείο του Μοντρεάλ σε συνεργασία με τους Δήμους Αθηναίων-Μοντρεάλ-Λαβάλ, και Το Καρναβάλι των Θαυμάτων και των Τεράτων προλογίστηκε από τον ίδιο τον πρωθυπουργό του Καναδά. Η μεγαλύτερη επιβράβευση είναι η αθρόα συμμετοχή των Ελληνόπουλων στην χορωδία CHROMA MUSIKA και η μοναδικές εμπειρίες που έχουν τραγουδώντας με μεγάλες ορχήστρες του Μοντρεάλ, μαθαίνοντας τα πάντα για το πώς ηχογραφείται ένα CD, πώς γίνεται η εικονογράφηση ενός βιβλίου και ταξιδεύοντας στον κόσμο της Ελληνικής μουσικής και λογοτεχνίας. Τα Ελληνόπουλα προέρχονται από 13 διαφορετικά σχολεία του Μοντρεάλ και του Λαβάλ με την πλειοψηφία από τα σχολεία Σωκράτης της Ελληνικής Κοινότητας Μοντρεάλ η οποία είναι πάντα αρωγός στις προσπάθειες της Chroma Musika. Οι γνώσεις των καλλιτεχνικών διευθυντών και τα ακούσματα Κλασικής Ελληνικής μουσικής που διοχετεύονται στα Ελληνόπουλα αυτά της 3ης Γενιάς περνάνε αναπόφευκτα και στους γονείς και παππούδες τους. Μέσω των παιδιών, 3 γενιές Ελληνοκαναδών ανακαλύπτουν τον πλούτο της Ελληνικής μουσικής αφού στις πρόβες οι γονείς φεύγουν σιγοτραγουδώντας τα τραγούδια των παιδιών τους

La nécessité d'exécuter et de promouvoir des œuvres de la musique classique grecque en Amérique du Nord a poussé les chanteurs lyriques helléno-canadiens, Dimitris Ilias et Maria Diamantis, à créer Chroma Musika. Tout au long de ses dix années d'existence, la compagnie a organisé une pléthore de concerts, de séminaires et d'enregistrements de musique grecque ancienne aussi bien que d'œuvres de compositeurs grecs contemporains. La compagnie procure du travail à de nombreux musiciens québécois, de même qu'elle entretient des liens étroits avec la Grèce en faisant venir des musiciens et des ensembles musicaux pour des concerts et des enregistrements.

Chroma Musika a quatre disques à son actif. Voilà maintenant cinq ans que la compagnie a pris une nouvelle orientation en produisant des disques, des livres, des opéras pour enfants, ainsi que des comédies musicales en collaboration avec de grands éditeurs : les Éditions Kedros et la Maison d'édition Philippos Nakas.

De jeunes Grecs de Montréal prennent part aux disques qui accompagnent les livres. Ces enfants sont sélectionnés en audition pour la justesse de leur voix et leur aptitude à chanter en grec. Ces productions ont eu un grand succès, Le Géant égoïste (en grec) a atteint six mille albums vendus en trois éditions. Les Petits Fugitifs et la Maison dans le bois (en grec) a été lancé à l'hôtel de ville de Montréal en collaboration avec les municipalités d'Athènes, de Montréal et de Laval. Pour sa part, Le Carnaval des miracles et des monstres (en grec) a été préfacé par le premier ministre du Canada. Leur plus grande récompense est sans conteste la participation massive de ces jeunes Grecs à la chorale Chroma Musika et l'expérience unique de chanter avec de grands orchestres de Montréal. Les jeunes Hellènes en découvrent toujours un peu plus sur le processus d'enregistrement d'un disque, sur l'art de produire les illustrations d'un livre tout en voyageant dans l'univers de la musique et de la littérature grecques. Les enfants grecs sont issus de 13 écoles différentes de Montréal et de Laval. Une majorité d'entre eux proviennent des écoles Socrate de la Communauté Hellénique de Montréal. Soulignons que celle-ci apporte un soutien indéfectible à Chroma Musika et participe à toutes ses initiatives. Les connaissances des directeurs artistiques et l'écoute de la musique classique grecque sont transmises aux enfants grecs de troisième génération, qui, à leur tour, les transmettent à leurs parents et à leurs grands-parents. Grâce à ces enfants, trois générations d'Helléno-Canadiens découvrent la richesse de la musique grecque, puisque, à la fin des répétitions, les parents s'en vont en fredonnant les chansons apprises par leur enfant.

**Ευχαριστούμε θερμά τους χορηγούς μας /
Nous remercions nos commanditaires**

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΕΤΣΙΝΑΣ – CLUB DE
BILLARD LE SKRATCH

VILLE DE MONTREAL

BATON ROUGE (DECARIE & WEST
ISLAND)

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΡΑΤΤΑ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΕΩΡΓΑΚΑΚΟΥ

KROKEAI SOCIETY-USA

KROCEAN SOCIETY-MONTREAL

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΡΕΚΑΤΣΙΝΑΣ
COSMOPOLITA RESTAURANT

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΙΩΑΝΝΗ ΜΟΙΡΑΓΙΑ
NEW MILANO

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

LES SALLES DE RÉCEPTIONS PALACE
FONDATION VASILIOS TSIOLIS

DR. JOHN MERIANOS

TOM MERIANOS

PROTHEON INVESTMENTS INC.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ
ΙΑΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

PANLACONIAN FEDERATION USA &
CANADA

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΠΑΝΟΥ ΚΑΝΤΖΟΥ

LES VIANDES CEMTRAL BERNARD

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

HUTCHISON SPORTSWEAR

TEN STARS VEGETABLES

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

ΒΙΚΥ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΟΥΜΠΑΥΛΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ ΛΥΜΗΡΑΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ
RESTAURANT MCGILL PLAZA
ALPHA MEAT PACKERS
9101-1627 QUEBEC INC
DACA, KARIDIS & ASS. INC

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΑΧΛΑΣ
ΝΙΚΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΛΟΥΗΣ ΛΕΚΚΑΣ
ΆΓΓΕΛΟΣ ΛΑΦΚΑΣ
ΚΑΘΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΠΛΗΣΙΜΟ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΛΗΒΗΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΝΙΚΗΣ-ΕΛΛΗΝΟΚΑΝΑΔΙΚΟ ΒΗΜΑ
ALCYON OLYMPIA EXPRESS TRAVEL

**Ηχογράφηση της Συναυλίας/Enregistrement du Concert
Dr. Mark Corwin**

Département de Musique Université Concordia

Maria Karteris & Kostas Tsantrizos : Αφηγητές/Narrateurs

Ensemble Sinfonia de Montréal

1α Βιολιά - Premiers Violons

Karen Bell
Anne Brière
Geneviève Frappier
Vincent Héritier
Trisha Hum
Marie-Claude Mayer
Alexandra McIntosh
Nayiri Piloyan (solo)

2α Βιολιά - Seconds Violons

Caroline Beauchamp
Hélène Diguier
Joyce Frank
Catherine Hallmich
Pascale Juteau
Véronique Lamontagne (solo)
Marie Pétillet
Alexandra Scheibler

Βιόλες - Altos

Francis Lortie (solo)
Sarah Ouellet
Cécilie Kowald
Holger Schütt

Βιολοντσέλα - Violoncelles

Gillian Delplace (solo)
Christian Abboud
Cynthia Fortin
Carole Goutagny
Joseph Haffner
Mark Jewel
Margaret Shaw
Anik Soulière

Κοντραμπάσα - Contrebasses

Jean-Pierre Leduc (solo)
Matthew Goulet
Callum Jennings
François Lalonde

Φλάουτα - Flûtes

Dominique Piotte (solo)
Anik Lachance (piccolo)
Annie Montreuil

Όμποε - Hautbois

Sarah-Mathilde Dupuis (solo)
Jean Comeau

Φαγκότα - Bassons

Patricia McMullen (solo)
Hayley Canterbury
Christian Navratil (contrebasson)

Κλαρινέτα - Clarinettes

Élaine Thomas (solo)
Vincent Dodier
Emmanuel Ouimet (basse)

Κόρνα - Cors français

Germain Poirier (solo)
Allison Duff
Douglas Kirk
Aurelian Martin

Τρομπέτες - Trompettes

Paul Charbonneau (solo)
Robert Lemelin

Τρομπόνια - Trombones

François Moreau (solo)
Vivianne Fournier Gamache
André Guigui (basse)

Τούμπα - Tuba

Sabrina Boulanger

Κρουστά - Timbales

Lanny Levine

ENSEMBLE VOCAL POLYMNIE DE LONGUEUIL

Υψίφωνες / Sopranos

Lise Bigué
Michèle Bonnin
Nicole Charbonneau Lefort
Michelle Chevalier
Ginette Côté
Louise Couture
Louise Delage
Josée Fabien
Sophie Gervais
Marielle Goyette
Claire H. Guérette
Louisette Julien
Angèle Kavanagh
Lise Lanctôt
Michèle Landry
Madeleine Le Roux
Murielle Lemelin
Pascale Marois
Julie Paquette
Lucie Picard
Guylaine Saint Pierre
Christiane Sauvé
Margo Valade-Beaudet

Μεσόφωνες / Altos

Gisèle Archambault
Hélène Archambault
Cécile Chabot
Marielle Cofsky
Danielle Coudé
Anne-Marie Desbiens
Sandra Dickson
Francine Drouin
Lise Gaudette
Claire Gingras
Marie-Josée Hogue
Gisèle Lapierre
Huguette Lauzon
Rose-Marie Lèbe
Johanne Marchessault
Danielle Matteau
Johanne Ménard
Alejandra Odgers
Liette Ouimet
Élise Paré Mathieu
Josée Perras
Claire Richard
Michèle Roy
Nicole Viviers-Péloquin

Noël Boisclair
René Desmarais
Marcel Gendron
Frédéric Jauvin
Jean-Charles Lafaille
Serge Ledoux
Michel Léveillé
Richard Morrissette
Raynald Péloquin

Βαθύφωνοι / Basses

Gilles Beaudet
Pierre Bourdon
Claude Bourque
Jean-Luc Côté
Normand Côté
Lucien Gamache
Jean-Claude Harvey
André Hogue
David Johnstone
Pierre Labonté
Pierre André Lachapelle
Jean Lanoue
Gilles Léveillé
Serge Moreau
Langis Rioux
Dominique Sauvé
Jef Wyns

Οξύφωνοι / Ténors

Jacques Bédard

ΠΑΙΔΙΚΗ ΧΟΡΩΔΙΑ / CHORALE DES ENFANTS CHROMA MUSIKA/SOCRATES

Siona Nazarian, Christina Markessinis, Demi Chamourikos, Jamie Kanellias, Vassiliki Pavlatos, Melyna Pavlatos, George Georgiakakis, Kalliope Kelly Noutsios, Antonia Vassilikos, Fotini Bizogias, Elena Antonakopoulos, Katerina Kassapian, An-Marie Kassapian, Melina Guerrera, Anna Marie Karounis-Dwarka, Mariah Sasso, Angelica Sasso, Strati Margaritis, Norris-Errie Marsolais, Mia Gaudet, Skye Gaudet, Chrysanthi Giotsalitis, Anna Estevez Frantzeskos, Peggy Koroneos, Evangelia Zaharakis, Nikoletta Diamantopoulos, Anastasia Xinidakis, Yanni Papadopoulos, Marilena Papadopoulos, Nicoletta Athanasopoulos, Andreana Moulinos, Paulina Moulinos, Ellie Paraskevopoulos, Alexis Dimopoulos-L'Ecuyer, Laetitia Dimopoulos-L'Ecuyer, Tatiana Bogosian, Zoe Knox, Natassa Lambrou, Eleni Karatza

Υπεύθυνοι τμημάτων / Responsables des sections:

Dina Willis Markopoulou, Elena Kratsios, Eliana Lambrou, Helena Kagedan-Galatis

ΜΥΝΗΜΑ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ-ΟΡΓΑΝΩΤΩΝ ΤΗΣ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

Αγαπητοί φίλοι

Θεωρούμε ιδιαίτερα μεγάλη μας τιμή και υπερηφάνεια που είχαμε την ευκαιρία να οργανώσουμε και σας παρουσιάσουμε αυτή μας την εκδήλωση απόψε. Αποτελεί για εμάς ένα όνειρο που υλοποιήθηκε με την αμέριστη συνεργασία εκατοντάδων ατόμων, μουσικών, διανοουμένων και απλών εθελοντών. Τούς ευχαριστούμε όλους θερμά.

Στον πολυτάραχο, ανήσυχο κόσμο που βιώνουμε σήμερα, με το επιβεβλημένο νέο αλφάβητο της παγκοσμιοποίησης και νέας τάξης πραγμάτων, τον διαρκή αγώνα του απλού ανθρώπου για επιβίωση από τον οικονομικό αφανισμό, τώρα περισσότερο από ποτέ, καλούμαστε να θέσουμε σε σωστές διαστάσεις τις πανανθρώπινες εκείνες αξίες που μπορούν να εγγυηθούν την σωτηρία του πλανήτη.

Το έργο του μεγάλου Λάκωνα ποιητή, Ανθρωπιστή Έλληνα, Νικηφόρου Βρεττάκου, ποίημα προς τον Ρόμπερτ Όπενχάιμερ, αγκαλιάζει τον κόσμο όλο με την τραγικότητα και συγκίνηση της ποιητικής τέχνης. Αφιερώνεται ως ένας μικρός φόρος τιμής και μνημόνευσης, στα τραγικά θύματα της Χιροσίμα και Ναγκασάκι, ενώ προσφέρει έναν ύμνο στις πλέον υψηλές πανανθρώπινες αξίες. Την Ειρήνη, την Αγάπη στον Συνάνθρωπο, τον Σεβασμό στην Φύση. Η μόνη ελπίδα που ελευθερώνει την καρδιά από τα δεσμά του πάθους και ιδιοτέλειας.

Σας ευχόμαστε μίαν όμορφη στοχαστική βραδιά.

Οι πρόεδροι

Ελληνικού Κογκρέσου Κεμπέκ, Ελληνικής Κοινότητας Μοντρεάλ, Ελληνικής Ορθοδόξου Κοινότητας Λαβάλ, της ΕΠΟΚ, του Λακωνικού Φόρουμ.

MESSAGE DES ORGANISMES AYANT CONTRIBUÉ À L'ORGANISATION DU CONCERT

Chers amis,

Nous sommes grandement honorés et fiers d'avoir pu organiser et présenter le concert de ce soir. C'est pour nous un rêve qui prend forme et se réalise grâce à la fructueuse collaboration de centaines de personnes : musiciens, artistes, universitaires et bénévoles. Nous les en remercions tous chaleureusement.

Dans le monde mouvementé et trouble où nous évoluons aujourd'hui, dominé par la nouvelle grammaire de la mondialisation et le nouvel ordre des choses, le combat permanent de l'homme pour sa survivance économique nous interpelle plus que jamais. Il est temps de jeter les bases de justes valeurs humaines, qui pourront garantir le salut de notre planète.

En raison de son caractère tragique et de l'émotion qui émane de sa poésie, l'œuvre du grand poète et humaniste grec de Laconie, Nikiforos Vrettakos, particulièrement son poème À Robert Oppenheimer, bouleverse le monde.

Vrettakos y rend hommage aux victimes de Hiroshima et de Nagasaki, tout en proposant un hymne aux plus hautes valeurs humaines: la paix, l'amour de son prochain et le respect de la nature. Ces valeurs incarnent le seul espoir d'un monde aspirant à se libérer des chaînes de la passion et de l'intérêt personnel.

Je vous souhaite une soirée aussi agréable que méditative.

Le Congrès Hellénique du Québec, la Communauté Hellénique de Montréal, la Communauté Hellénique de Laval, Époque et le Forum Laconique

MONTRÉAL, UNE VILLE QUI NE MANQUE PAS DE CULTURES !

ville.montreal.qc.ca/culture

Une vie proche de tout

Montréal